

Taxon *Bergenia x smithii*

Název taxonu	Bergenia x smithii
Vědecký název taxonu	Bergenia x smithii
Jména autorů, kteří taxon p...	Engler & Imscher
Odrůda	‘Margery Fish’
Český název	bergénie Schmit hova
Synonyma (zahradnicky pou..	Bergenia x newryensis Yeo.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Saxifragaceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holarktická květenná říše, Cirkumboreální oblast, Atlanticko-eurosibiřská oblast a Čínsko-japonská oblast
Biogeografické regiony - po..	zahradní hybrid - uvedené fytochoriony se vztahují k rodičovským druhům B. crassifolia (Haw.) Stemb. a B. purpurascens (Hook.& Thoms.) Engl.

Zařazení

Fytocenologický původ	zahradní hybrid - rodičovské taxony především felofytní (suťoviště a kamenná moře v horách do 3000 m n.m).
Pěstitelská skupina	Trvalka stálezelená
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě polštářovitá trvalka s robustními růžicemi, asi 0.2 m (za květu až 0.5 m) vysoká
Kořen	adventivní, ze silných, kompaktně větvených oddenků
Výhony	plazivé oddenky, silné a masité, spirálně olistěné, s hnědopurpurovými zbytky starých listů na nodech
Listy	obvejčitě elipčité, masité kožovité, lysé, často hodně přes 0.1 m široké, se zvlněně zoubkatými a brvitými okraji, v zimě často purpurové, řapíky silné a pochvaté
Květenství	zprvu kompaktně stažené, později latnatě rozvolněné vijany na silných, často purpurových stoncích s bělavým blanitým listenem
Květy	oboupohlavné, synsepalní (kalichy přisedlé žláznaté) a choripetalní s široce vejčitým a zvonkovitě sevřenými květními plátky,

	pětčetné, diplostemonické, růžové, zprvu poniklé, při dokvétání vzpřímené
Plody	dvouchlopnové tobolky bez okrasné hodnoty
Semena	početná, velmi drobná, temně hnědá
Možnost záměny taxonu (+..)	odrůdy se vzhledem blíží jednomu či druhému z rodičovských druhů: liší se od <i>B. crassifolia</i> latami často žláznatými s květy více poniklými a zvonkovitě staženými, od <i>B. purpurascens</i> širšími, téměř okrouhlými listy a početnějšími květy
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení - poznámka	stálezelená, s novými listy vyvíjenými po odkvětu

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Březen
Konec doby kvetení	Duben
Remontování	✓
Remontování - poznámka	příležitostně některé z odrůd ('Ballawley', 'Opal', 'Walter Kienli')

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor světla - poznámka	velmi přizpůsobivá, na plném slunci dlouhodobě jen za dostatku vody
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -36°C (USDA)
Faktor vody	mesofyt
Faktor půdy	propustná, dobře drenážovaná, nepříliš vysychavá zhruba z pětiny objemu jílovitá a další pětiny objemu organická složka, pH 5.4-7.0
Faktor půdy - poznámka	za přiměřené dostupnosti vody přizpůsobivá jakémukoli půdnímu typu; vyvarovat se přehnojení dusíkem (slabé vybarvení, u kultur k řezu klesá trvanlivost květenství i listů)!

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů), A - Alpinum a Z - Záhon
Použití - pro trvalky - pozná..	'Abendglocken', 'Admiral', 'Margery Fish', 'Morgenröte', 'Silberlicht', 'Purpurglocken', 'Schneekönigin' a 'Walter Kienli' osvědčené k řezu listů pro vazačství; -- AGM oceněny 'Silberlicht', 'Wintermärchen' a 'Eroica'
Choroby a škůdci	rzi (<i>Puccinia</i>) a početné askomycety (<i>Pilidium</i> , <i>Taphrina</i> ,

Růstové i jiné druhové spec..	Rhizoctonia, Phoma, Phytophthora, Pythium, Colletotrichum); ze škůdců lalokonosci (Otiorhynchus), můry (Acronicta, Orgyia), háďátka (Aphelenchoides, Ditylenchus) a plži (Deroceras, Arion).
Doporučený spon pro výsad..	oddenky vyrůstají nad povrch půdy: od třetího roku po výsadbě nutno nakrývat substrátem (nebo na zimu listím, slámou)
	6-10 rostlin na m ² ; kultury k řezu květenství a listů rovněž 625 rostlin (0.4 x 0.4 m) pro ar

Množení

Množení	Osň řízky, Dělení trsů, Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	dělení trsů v červenci a srpnu - oddělky se 2-3 výhony; oddenkové řízky - dopěstování v 10 cm hrnkách pod sklem
Konečné hrnky	ve školkách zpravidla 12-16 cm kontejnery
Retardace	ne
Květní tvorba	exaktní data chybí, pravděpodobně dormantní typ květní indukce, nutná je vernalizace
Doba kultivace	kvetení schopné 10-12 měsíců staré vernalizované rostliny; urychlení 16-18 týdnů pro expedici kvetoucích rostlin v předjaří
Odrůdy	řada odrůd s květy purpurovými (‘Admiral’, ‘Glockenturm’, ‘Abendglut’, ‘Morgenröte’), sytě růžovými (‘Ballawley’, ‘Sunningdale’, ‘Rosi Klose’, ‘Doppelganger’) nebo bělorůžovými (‘Blickfang’, ‘Morgenlicht’, ‘Opal’, ‘Oeschberg’, ‘Schneekissen’ a mnohé další)

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [Z 1: záhon 1 / ZF - Z - Akademická zahrada](#)
- [O 24a: záhon mezi panelovou cestou a pařeništi / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony \(O 24a: ‘Wintermärchen’, ‘Sunningdale’, ‘Illusion’, ‘Bizet’, ‘Abendglocken’, ‘Eden’s Dark Margin’, ‘Ballawley’, ‘Schneekönigin’\)](#)

Ostatní

VBN statistiky	prostřednictvím VBN každoročně prodáno jen něco málo přes 25 tisíc rostlin, téměř výhradně odrůdy ‘Rotblum’
Poznámka	nezaměňovat s <i>Bergenia x schmidtii</i> Silva-Tarouca, křížencem mezi <i>B. crassifolia</i> Fritsch a <i>B. ciliata</i> Sternb. s listy po okraji zubatě brvitými!

Odkazy

- Yeo P.F. (1970): A revision of the genus *Bergenia* Moench. Kew Bulletin 20 (2): 113-148. - Yeo P.F. (1971): Cultivars of *Bergenia* in the British Isles. Bailey 9 (1): 20-28. - Laar H.J. van de (1973): *Bergenia* (keuringsraport). Dendroflora 10: 3-14. - Kre
- <https://botany.cz/cs/bergenia-smithii/>
- <https://www.softsort.cz/app/#/taxon/139>
- <https://www.softsort.cz/app/#/taxon/138>

Grafické přílohy

